

Paradoks på anbringelsesområdet:

Hjemtagelser skaber svingdørsbørn

Af de godt 5.000 børn, som anbringes uden for hjemmet hvert år, bliver cirka halvdelen efterfølgende taget hjem til mor og far igen i forventning om, at forholdene har vendt sig til det bedre.

Det er imidlertid langt fra altid tilfældet. Faktisk er det kun halvdelen af de hjemtagne børn, som bliver hjemme. For den anden halvdel bliver tiden hos mor og far kun en parentes. De må igen pakke kufferten for på ny at blive anbragt.

Det viser en ny analyse fra Rockwool Fondens Forskningsenhed af de seneste årtiers indsats over for børn, som bliver anbragt uden for hjemmet. Analysen er den mest omfattende granskning nogensinde af registeroplysninger om emnet. Alle anbringelser, det vil sige flere end 100.000 i perioden fra 1982 til 2005, indgår i analysen.

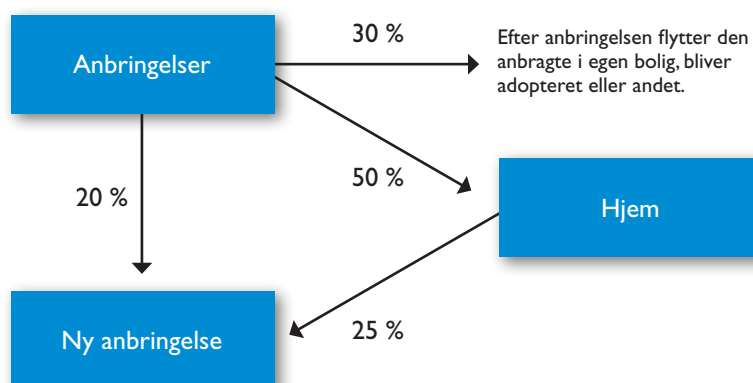
Det viser sig, at det typiske billede er, at et anbragt barn kun får én anbringelse i løbet af sin barndom. Seks ud af ti anbragte børn oplever kun at blive anbragt én gang.

Andre børn oplever dog mange skift – de såkaldte *svingdørsbørn*. Det gælder især de 25 pct. der bliver anbragt på ny efter en hjemtagelse. Nogle ganske få når at opleve flere end ti anbringelsessteder i løbet af barndommen.

Det sker relativt sjældent, at en anbringelse må opgives, fordi den er mislykket. For hver ti anbragte børn ender kun to direkte i en ny anbringelse. Et sådant institutionsskift er ikke nødvendigvis et udtryk for en mislykket anbringelse. Fx er visse institutioner kun for små børn.

Udgifterne konstante siden 2001

I analysen fokuseres der også på, hvordan udviklingen i udgifter har været. Ifølge Signe Hald Andersen, seniorforsker i Rockwool Fondens Forskningsenhed, har det offentlige udgifter ligget nogenlunde fast de senere år: "Kommunerne har rustet voldsomt op på forebyggelsen, og det koster selvfølgelig penge. Alligevel har de

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistik.

Hver gang ti børn anbringes uden for hjemmet, vil tre børn opleve at forblive på anbringelsesstedet, indtil de bliver voksne. To vil gå videre i en ny anbringelse, mens fem på et tidspunkt vil blive taget hjem til mor og far. Af de fem oplever halvdelen, at de igen bliver anbragt.

samlede udgifter til at forebygge og anbringe været ret konstante.”

Ifølge Signe Hald Andersen rejser der tit spørgsmål om, hvorvidt danske kommuner er for tilbageholdende med at anbringe børn. Det sker som regel, når medierne beretter om endnu en sag, hvor børn bliver mishandlet af deres mor og far.

”Det kan naturligvis ikke afvises, at for få bliver anbragt. Men det er også værd at diskutere, om vi anbringer de rigtige. Faktum er, at kommunerne – trods satsningen på forebyggelse – stort set anbringer lige så mange børn uden for hjemmet, som de altid har gjort. Det er ganske mange sammenlignet med fx Sverige, som i perioder kun anbringer halvt så mange som os,” siger Signe Hald Andersen.

Analysen er lavet i et samarbejde mellem Rockwool Fondens Forskningsenhed og lektor Frank Ebsen (Forskningscenter for Socialt Arbejde, Metropol), lektor Mette Ejrnæs (Økonomisk Institut, Københavns Universitet), lektor Morten Ejrnæs (Institut for Sociologi, Ålborg Universitet) og ph.d.-studerende Signe Frederiksen (Handelshøjskolen i Århus og AKF).

Indhold

Børn får typisk kun én anbringelse

De fleste børn, der bliver anbragt, oplever én – og kun en – anbringelse i løbet af deres barndom. Kun hvert tiende anbragte barn oplever fire eller flere anbringelser. Ganske få når at runde 15 steder, inden de fylder 18 år side 3

Et ud af 100 børn er anbragt

For hver 100 børn i Danmark er ét barn anbragt uden for mors og fars hjem. Sådan har det – med små udsving – været igennem de sidste 100 år. Et stigende fokus på forebyggelse, påvirker ikke antallet af anbragte side 4

Forældrekarakteristika siger kun lidt om risiko for, at et barn bliver anbragt

Viden om forældres sociale situation kan stort set ikke bruges til at forudsige, om et barn skal anbringes. En enlig mor, eller en mor, som har en fængselsdom, har større risiko end andre for at få sit barn anbragt, men risikoen er stadig lille side 6

Mors status vigtigst for børn i socialt svage familier – fars status vigtigst hos socialt stærke

I familier med svag social baggrund fordobles risikoen for, at børn er anbragt, hvis moren er uden for arbejdsmarkedet. Farens arbejdsmarkedstilknøytning er uden betydning. Det samme gør sig ikke gældende i familier med stærk social baggrund side 7

Anbragte klarer sig dårligere end andre som voksne

Anbragte har det sværere end andre senere i livet. De får dårligere karakterer i folkeskolen, dårligere uddannelse, har lavere beskæftigelse, er mere kriminelle og har dårligere helbred end andre side 8

Store geografiske forskelle

Sandsynligheden for, at et barn bliver anbragt uden for hjemmet, afhænger i høj grad af, hvor i Danmark barnet bor. Nogle kommuner anbringer 14 gange så mange børn som andre side 9

Kommunerne vælger forskellige indsatser

Skal vi forebygge eller i stedet anbringe børn fra udsatte familier? Der er store forskelle på, hvad kommunerne satser på. Forebyggelse fylder mere end 60 pct. af budgettet til udsatte familier i nogle kommuner. Andre bruger under 10 pct. side 11

Kommuner, der forebygger, anbringer færre børn

Kommuner, der tilbyder sine borgere mange forebyggende foranstaltninger, er mindre tilbøjelige end andre lignende kommuner til at anbringe børn fra udsatte familier side 13

Når man anbringer et barn. Baggrund, stabilitet i anbringelsen og det videre liv

Signe Hald Andersen (red.),
Frank Ebsen,
Mette Ejrnæs,
Morten Ejrnæs,
Peter Fallesen og
Signe Frederiksen

Syddansk
Universitetsforlag,
maj 2010
204 sider, 149 kr.
ISBN 978 87 7674
5028

Børn får typisk kun én anbringelse - men en gruppe oplever rigtig mange

De fleste børn, der bliver anbragt, oplever én – og kun en – anbringelse i løbet af deres barndom.

Det viser en analyse af samtlige knap 16.000 personer, der har det tilfældes, at de er født i årene 1983-87, og at de siden har været anbragt som barn.

Analysen viser, at 60 pct. af anbragte børn kun når at blive anbragt en gang uden for hjemmet. 21 pct. oplever to anbringelser, 9 pct. bliver anbragt tre gange, mens de sidste 10 pct. har fire eller flere anbringelser i løbet af deres barndom.

Målet er stabilitet

At 80 pct. af de anbragte børn kun oplever en eller to anbringelser, er en væsentlig information i socialpolitisk sammenhæng.

Formålet med at lade børn vokse op andre steder end hos dets biologiske forældre er nemlig i høj grad at give barnet bedre og mere stabile opvækstbetingelser, end det ellers ville kunne få.

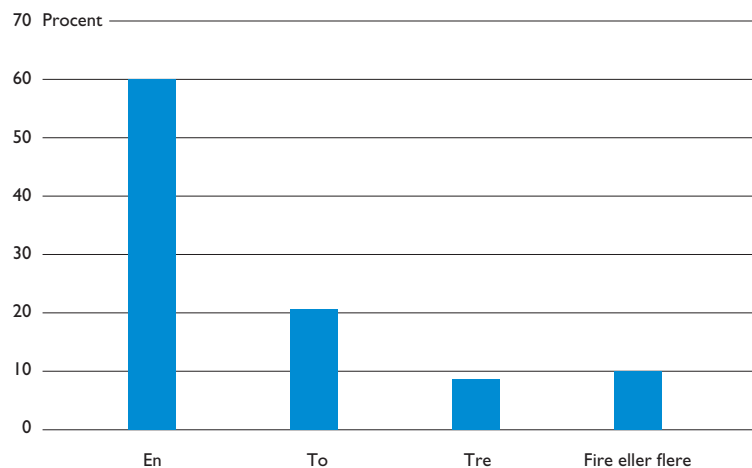
Forskning inden for psykologi har for længst slået fast, at stabilitet i opvæksten er helt afgørende for, at et barn kan skabe sig en identitet. Stabile og langvarige personlige kontakter i barndommen er en central forudsætning for, at man som voksen kan begå sig i samfundet.

I sig selv er en anbringelse et voldsomt og destabiliserende indgreb i barnets liv – i hvert fald på kort sigt. Derfor er håbet, at den kortsigtede destabilisering fører til en stabilitet på længere sigt. Og modsat: Frygten er, at samfundet ikke formår at skabe denne stabilitet. At der bliver tale om såkaldte *svingdørsbørn*. Børn, der – barndommen igennem – bevæger sig ind ad den ene dør for derefter at bevæge sig ud igen og ind ad en anden. Fx fordi barnet ikke kan tilpasse sig anbringelsesstedet, fordi de voksne ikke kan tage sig tilstrækkeligt af barnet, eller fordi anbringelsesstedet nedlægges.

Det kan potentielt blive til mange skift. Hvis et barn fx oplever fem anbringelsessteder i løbet af sin barndom, vil vedkommende med stor sandsynlighed derudover have rundet sine biologiske forældre mellem nogle af skiftene. Måske bliver fem

FIGUR 2

Personer fordelt efter antal anbringelser.

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistik.

Seks ud af ti anbragte børn oplever kun én anbringelse i løbet af hele barndommen. Kun hver tiende oplever fire eller flere anbringelser. Ganske få når at runde 15 steder, inden de fylder 18 år.

anbringelser til ti skift. Analysen viser, at halvdelen af de anbragte børn kommer hjem til forældrene igen, og at halvdelen af disse siden må videre i en ny anbringelse.

Men konklusionen er altså, at der – for det store flertal – ikke er tale om svingdørsbørn. Kun to ud af ti oplever flere end to anbringelser.

Alder afgørende

Der er dog én faktor, som er afgørende for antallet af skift: Nemlig, hvor gammelt barnet er første gang, det bliver anbragt.

Flertallet af de børn, der bliver anbragt første gang, inden de fylder seks år, oplever mere end én anbringelse. Kun 35 pct. får et forløb med én anbringelse, hele 43 pct. oplever at blive anbragt flere end to steder, og hver fjerde barn oplever så mange skift, at deres opvækst må betegnes som kaotisk.

Det forholder sig modsat for de børn, der er teenagere ved første anbringelse. Hele 65 pct. når kun at være anbragt ét sted, og yderligere 25 pct. får to anbringelser. Med andre ord: Kun hver tiende af dem, der bliver anbragt første gang som 13-17-årige, oplever flere end to anbringelser.

Ressourcer i anbragte 0-6-årige børns hjem.

	Børn, der ikke bliver anbragt	Børn med få og korte anbringelser	Børn med mange og lange anbringelser
Mor er i arbejde	72 pct.	37 pct.	19 pct.
Mor er uden for arbejdsstyrken	11 pct.	45 pct.	69 pct.
Mors bruttoindkomst i 2009-priser	187.000 kr.	106.000 kr.	55.000 kr.
Far i arbejde	81 pct.	48 pct.	31 pct.
Far er uden for arbejdsstyrken	12 pct.	36 pct.	56 pct.
Fars bruttoindkomst i 2009-priser	302.000 kr.	153.000 kr.	97.000 kr.
Mor bor med far	81 pct.	53 pct.	39 pct.

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistik.

Det fremgår af tabellen, at der for førskolebørn er en omvendt sammenhæng mellem antallet af anbringelser og familiens ressourcer. De, der bliver anbragt mange gange, kommer fra familier med færrest ressourcer. Samme billede ses i øvrigt for børn i teenagealderen.

Få ressourcer giver tunge forløb

Om et anbragt barn oplever få eller mange skift hænger tæt sammen med, hvor mange ressourcer der er i hjemmet. Jo færre ressourcer, jo flere anbringelser.

I tabel 1 sammenlignes tre grupper af førskolebørn, nemlig børn, der ikke er blevet anbragt; børn, der er blevet anbragt nogle få gange og i en kortere periode; og børn, der er blevet anbragt mange gange og i længere perioder.

To forhold fremgår af tabellen. Det ene er, at familierne til de børn, der bliver anbragt, i gennemsnit er mere ressourcetsvage end andre familier. Det vil sige, at både mor og far ofte er uden arbejde, at mange af forældrene er helt uden for arbejdsstyrken (fx førtidspensionister), at forældrenes indtægt er lille i forhold til andre, og at der ofte er tale om brudte familier.

Det andet, man kan læse af tabellen, er, at præcis det samme mønster ses, når man sammenligner den letteste fjerdedel af alle forløb (få og korte anbringelser) med den tungeste fjerdedel (mange og lange anbringelse). Familierne til børn, der oplever de tungeste forløb, er de mest ressourcetsvage.

Et ud af 100 børn er anbragt

For hver 100 børn i Danmark er ét barn anbragt uden for mors og fars hjem. Sådan er det i dag, og sådan har det – med små udsving – været i rigtig mange år.

Omkring hvert 20. barn oplever på et eller andet tidspunkt i løbet af barndommen eller ungdommen at blive anbragt. Men det sker ikke samtidigt og hele tiden. Så på et givet tidspunkt vil ca. 1 pct. af de 0-18-årige være anbragt, hvilket svarer til omkring 11-15.000 børn og unge. Yderligere ca. 3 pct. modtager en eller anden form for forebyggende foranstaltning.

Der er udsving omkring den ene pct. anbragte. Som det fremgår af figur 3 var lige knap 1,2 pct. af landets børn og unge anbragte i midten af 1980'erne. Herefter faldt andelen til knap 1 pct. i midten af 1990'erne, hvorefter den steg igen. Selv-

om de anbragte børn udgør en meget lille andel af den samlede gruppe af børn, har udsvinget en størrelsesorden på næsten 25 pct.: Man anbragte næsten 25 pct. flere børn i 1985 end i 1997.

Siden begyndelsen af 1980'erne har andelen ligget på godt 1 pct.

Forebyggelse

Kommunerne har i stadig stigende grad fået øje på, at anbringelser kan forebygges. Det kan fx være, at familien skal støttes af en *hjemme-hos'er* (en socialrådgiver, der kommer hjem til familien og hjælper dem med at håndtere hverdagen), at der er brug for en familierapeut eller, at en aflastningsfamilie kan bidrage ved indimellem at tage sig af barnet.

Antallet af forebyggende foranstaltning-

ger er steget siden starten af 1990'erne. Det er noget usikkert, hvor mange forebyggende foranstaltninger, der var før den tid, da de ikke blev registreret så systematisk, som de er blevet siden.

Samme niveau i 100 år

Studier af, hvor mange børn, der gennem tiden er blevet anbragt, viser et mønster, der går på tværs af alle mulige andre udviklinger i socialpolitikken.

Set over en 100-årig periode har stort set alt inden for velfærdssamfundet udviklet sig. Antallet af overførselsindkomstmottagere er i dag mange, mange gange større, end det var for 100 år siden. Antallet af børn, der passes i dagtilbud, antallet af ældreboliger, penge brugt på hjemmehjælp eller på tandpleje – uanset, hvad man vælger, så er situationen i dag en helt anden, end den var for 100 år siden.

Med én undtagelse, nemlig andelen af børn, der anbringes uden for hjemmet. Den andel har lige siden 1905 ligget på samme niveau, nemlig på omkring en pct. af børnene.

Niveauet har været stabilt til trods for, at området har været udsat for mange reformer gennem tiden.

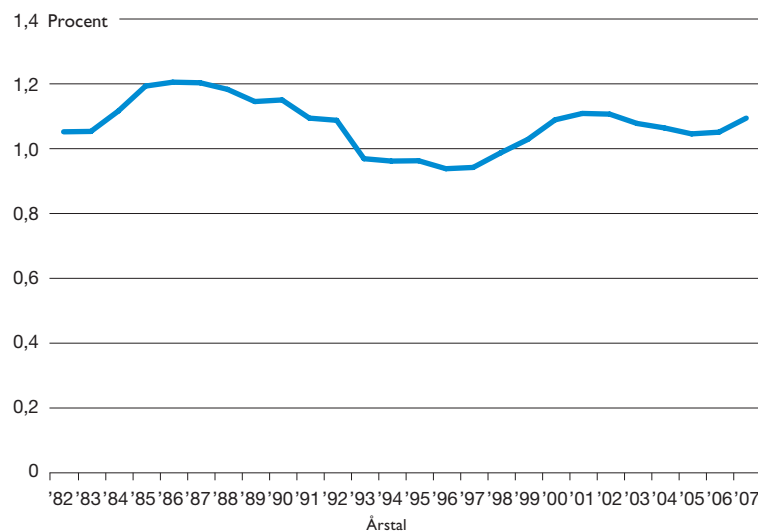
Økonomi

Udgifter til anbringelser og forebyggelse har fra midten af 1990'erne udgjort en nogenlunde konstant andel af BNP, nemlig i underkanten af 1 pct., dog med en stigning frem til 2001 fra 0,8 pct. til 1,1 pct., og et fald derefter fra 1,1 pct. til 0,9 pct.

Samme flade tendens ses ikke, hvis man i stedet kigger på udgifterne som andel af kommunernes samlede udgifter. Fra midten af 1990'erne til årtusindskiftet steg udgifterne markant. Mens kommunernes udgifter til anbringelser og forebyggelse i 1996 udgjorde 2,7 pct. af kommunernes samlede udgifter, så var andelen i 2001 steget til 3,5 pct. Andelen er siden faldet en smule, og var i 2008 3,4 pct.

FIGUR 3

Andel af 0-18-årige der er anbragte.

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistik.

TABEL 2

Andel anbragte børn – 1905-2005.

1905	1,0 pct.
1935	0,7 pct.
1950	1,0 pct.
1960	0,7 pct.
1980	1,2 pct.
1990	1,1 pct.
2000	1,1 pct.
2005	1,0 pct.

Kilde: Bryderup, Inge M. (2005): Børnelove og socialpædagogik gennem hundrede år. Klim: Århus, og egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistik.

15 anbringelser i døgnet

Fra år 2000 og frem har der i Danmark været godt og vel 5.000 nyanbringelse hvert år. Det svarer til, at der bliver anbragt 15 børn, hver dag – også i weekenden – året rundt.

Tidligere – tilbage i 1980'erne – var antallet det dobbelte, nemlig omkring 10.000 nyanbringelser om året. Dengang var der altså tale om, at der hver eneste time døgnet rundt blev anbragt et barn.

Forældrekarakteristika siger kun lidt om risikoen for, at et barn bliver anbragt

Viden om forældres sociale situation kan stort set ikke bruges til at forudsige, om det enkelte barn vil opleve at blive anbragt uden for hjemmet. Men den kan vise nogle generelle sammenhænge mellem anbringelser og social baggrund, som er væsentlige, når der skal tænkes forebyggende.

Det viser en analyse offentliggjort af Rockwool Fondens Forskningsenhed af, hvordan risikofaktorer hos mor og far påvirker sandsynligheden for, at børn bliver anbragt.

Analysen, der er foretaget af Morten Ejrnæs, Mette Ejrnæs og Signe Frederiksen viser, at risikoen for, at et bestemt barn bliver anbragt, er meget lille, uanset om forældrene har et af de karakteristika, der signalerer ressourcetsvage familier.

Måske har Markus i børnehaven en mor med flere af de markører, der signalerer dårlige sociale kår: Hun har ingen uddannelse, har dårlig arbejdsmarkeds-tilknytning og har en fængselsdom bag sig.

Uanset om man ved det om Markus' mor, så er der ingen grund til tro, at en enkelt risikofaktor i sig selv betyder, at

Markus snart bliver anbragt uden for familien.

Det er ikke umuligt, at han bliver det. Moderen har nemlig kendetegn, der øger risikoen for, at Markus bliver anbragt, og risikoen øges også ganske meget relativt set. Men det centrale er, at risikoen øges fra lillebitte til lille.

Ti gange større – men fortsat lille

Et eksempel kan illustrere analysens resultat: Et barn fra nul til seks år med helt normale danske gennemsnitsforældre har en risiko på 0,3 promille for at blive anbragt inden for et år. Det betyder, at ét barn ud af ca. 3.500 bliver anbragt inden for et år. Og det betyder samtidig, at de andre 3.499 ikke bliver anbragt.

Har barnet en mor, der er førtidspensionist, men ingen af de øvrige risikofaktorer, så stiger sandsynligheden for anbringelse markant. Faktisk stiger den godt og vel med en faktor ti til 3,9 promille. Det betyder, at ét barn ud af ca. 250 bliver anbragt i løbet af det kommende år. Risikoen er altså iøjnefaldende større. Men det store flertal af børn af førtidspensionistmødre, 249 ud af de 250, vil fortsat opleve ikke at blive anbragt.

Så ja, tilføjelsen af et enkelt kendetegn kan forøge risikoen for anbringelse meget relativt set. Men risikoen er fortsat lille.

Enlig mor giver størst risiko

De 13-17-årige har ca. ti gange større risiko for at blive anbragt i forhold til førskolebørnene.

En helt almindelig 13-17-årig – referencepersonen – har en risiko på 4,1 promille. Den højeste risiko er 15,4 promille, nemlig når barnets mor er enlig. Den er 12,5 promille, når hun lever med en anden mand end faren, den er 10,6 promille, når hun har fået en fængselsdom for kriminalitet, og den er 8,3 promille, når hun er på førtidspension.

TABEL 3

Absolut risiko for anbringelse, promiller.

	0-6 år	13-17 år
Referenceperson	0,3	4,1
Far minimumuddannelse	0,5	5,5
Far førtidspensionist	0,7	7,1
Far fængselsdom	0,4	6,1
Mor minimumuddannelse	1,0	6,1
Mor førtidspensionist	3,9	8,3
Mor fængselsdom	1,5	10,6
Mor bor sammen med ny mand	0,8	12,5
Mor enlig	1,0	15,4

Kilde: Egne beregninger baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks registerdata

Det fremgår af tabellen, hvor meget de forskellige karakteristika ved forældrene øger risikoen for, at et barn bliver anbragt i løbet af det kommende år. Et 13-17-årigt barn har i almindelighed 4,1 promilles risiko. Hvis moren er enlig, er risikoen næsten fire gange så stor, nemlig 15,4 promille – altså halvanden pct.

Mors status vigtigst for børn i socialt svage familier – fars status vigtigst hos socialt stærke

Der er ingen tvivl om, at børn af forældre med en svag social baggrund har større risiko for at blive anbragt uden for hjemmet end børn, der vokser op i hjem med højere socioøkonomisk status.

Men det er vidt forskelligt hvilke enkeltfaktorer, der påvirker risikoen for at være anbragt for børn i familier med stærk og svag social baggrund. I svage familier er mors arbejdsmarkedsstatus afgørende – i stærke er det farens.

Det viser en analyse af, hvilken indflydelse forskellige risikofaktorer har på sandsynligheden for at blive anbragt givet forældrenes sociale situation.

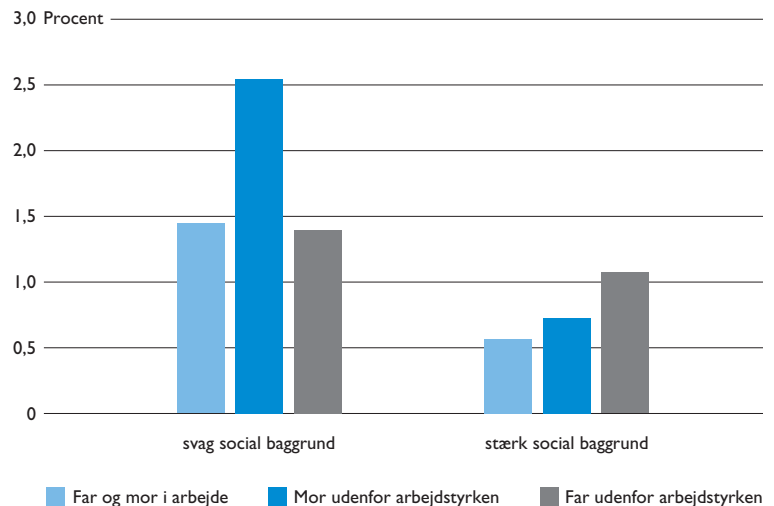
Den sociale baggrund er beregnet ved at veje beskæftigelsesstatus, lønindkomst og uddannelsesniveau sammen. Det giver en samlet social baggrund, som alle familier er rangordnet efter. Familier er betegnet som socialt svage, når præcist 82,5 pct. af befolkningen har højere status. Familier i den anden ende af skalaen er betegnet som socialt stærke. Det vil sige familier, hvor 82,5 pct. har lavere status.

Opgjort på denne måde viser det sig, at morens status er vigtigere end farens for 0-6-årige børn i familier med svag social baggrund. Risikoen for at være anbragt er næsten dobbelt så stor i familier, hvor moren er uden for arbejdsmarkedet – for eksempel på førtidspension – som i familier, hvor både far og mor er i arbejde. Risikoen stiger fra 1,5 pct. til 2,5 pct. At faren er uden for arbejdsmarkedet øger derimod ikke risikoen.

For tilsvarende børn i familier med stærk social baggrund er det nærmest omvendt. Her øger en mor uden for arbejdsmarkedet kun risikoen for at være anbragt fra 0,6 pct. til 0,7 pct., mens en far uden for arbejdsmarkedet øger risikoen til 1,1 pct. – ikke langt fra niveauet i familier med lav status.

FIGUR 4

Risiko for at være anbragt uden for hjemmet i familier med stærk og svag social baggrund.

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistik.

I familier med svag social baggrund fordobles risikoen for, at børn bliver anbragt, hvis moren er uden for arbejdsmarkedet. Om faren er uden for arbejdsmarkedet har ingen betydning for risikoen. I familier med stærk social baggrund øger en mor uden for arbejdsmarkedet kun risikoen lidt for at være anbragt. En far uden for arbejdsmarkedet fordobler næsten risikoen.

Faktoranalyse bag beregningen af social baggrund

I opgørelsen af den sociale baggrund benytter man sig af en såkaldt faktoranalyse. Teorien bag en faktoranalyse er, at man ikke kan observere den sociale baggrund direkte – det er en faktor, som man ikke kan finde i statistikkerne. I statistikkerne kan man derimod finde oplysninger, der siger noget om den sociale baggrund, nemlig arbejdsmarkedsstatus, lønindkomst og uddannelsesniveau. Disse oplysninger vejer man sammen til en samlet social baggrund. Det betyder for eksempel, at man kan have stærk social baggrund uden uddannelse – hvis man altid er i arbejde og har en høj indkomst, for eksempel hvis man er direktør i sin egen virksomhed.

Anbragte klarer sig dårligere end andre som voksne

Mennesker, der i løbet af barndommen har været anbragt, har senere i livet dårligere chancer end andre.

Det viser en analyse af, hvordan det siden er gået knap 108.000 mennesker, der i deres barndom eller ungdom oplevede at blive anbragt uden for hjemmet en eller flere gange.

De tidligere anbragte har det sværere på mange forskellige felter af livet. Uanset, om man analyserer deres karakterer i folkeskolen, hvor høj en uddannelse de opnår, deres beskæftigelse, kriminalitet, helbred, eller en række andre forhold, så klarer de sig dårligere end andre.

Dobbelt risiko for tidlig død

De anbragte har fx i forhold til andre en dobbelt så stor risiko for at dø, inden de fylder 18 år. Ud af 1000 anbragte drenge vil 12 være døde inden deres 18-års fødselsdag, mens der for andre drenge er tale om 7 ud af 1000.

Blandt pigerne dør færre, men også her er billedet det samme, nemlig at risikoen er fordoblet: 7 ud af 1000 piger, der har været

anbragte, dør inden det 18. år, mens det tilsvarende tal for andre piger er 3 ud af 1000.

Dødsårsagerne fremgår ikke af denne analyse. Udenlandske studier af tilsvarende grupper viser, at dødsfaldene især skyldes selvmord, stofmisbrug og forskellige andre typer af risikoadfærd.

De anbragtes helbred i almindelighed adskiller sig også fra befolkningen i øvrigt. Lige som alle andre besøger de deres læge fra tid til anden. Men set hen over deres barndom og ungdom skiller de sig alligevel markant ud: I starten af livet, som 0-, 1-, 2-, 3- og 4-årige, besøger de lægen markant *færre* gange end andre. Det ændrer sig, når de runder de 10 år. Herefter besøger de lægen *flere* gange end andre. For drenge er der tale om 50 pct. færre besøg i førskolealderen og 25 pct. flere besøg som teenagere. For piger er billedet endnu mere udtalt: De anbragte har 50 pct. færre lægebesøg i førskolealderen og 50 pct. flere besøg end andre som teenagere.

Det er en nærliggende antagelse – data kan ikke bevise det – at det lavere antal lægebesøg i førskolealderen er et udtryk for forsømmelse og manglende omsorg. Og tilsvarende at det større antal lægebesøg i teenageårene er et udtryk for, at denne gruppe faktisk har dårligere helbred end de, der ikke oplever at blive anbragt.

De anbragte har i øvrigt tilsvarende en stærkt forøget sandsynlighed for at blive forældre som teenager. Sandsynligheden er tre gange så stor som for andre unge. Det gælder både for drenge og piger.

Ringere uddannelse

De anbragte klarer sig også relativt dårligt i uddannelsessystemet. Problemerne starter allerede i folkeskolen, hvor de – i gennemsnit – får lavere karakterer end andre.

De forlader som regel uddannelsessystemet godt og vel et år tidligere end andre. Konsekvensen er, at de har mindre sandsynlighed for at få en uddannelse. I analysen er det målt, hvor mange der får en såkaldt erhvervskompetencegivende uddannelse, som giver adgang til andet end ufaglærte job. Mens halvdelen

TABEL 4

Sådan går det siden dem, der har været anbragt.

Har været anbragt (har ikke været anbragt)	Drenge		Piger	
Antal døde inden det fyldte 18. år	12 (7) ud af 1000		7 (3) ud af 1000	
Andel 17-årige, der allerede er forældre	0,13 pct.	(0,04 pct.)	1,35 pct.	(0,5 pct.)
Folkeskolekarakter*	7,1	(7,7)	7,4	(8,2)
Antal års skolegang ved det fyldte 21. år	8,9 år	(10,3 år)	9,3 år	(10,5 år)
Andel med en uddannelse, der er erhvervskompetencegivende eller højere ved det fyldte 21. år	15 pct.	(50 pct.)	21 pct.	(58 pct.)
Andel 21-årige, der er i beskæftigelse**	48 pct.	(72 pct.)	41 pct.	(68 pct.)
Antal domme modtaget som 21-årig	32 pct.	(10 pct.)	6 pct.	(2 pct.)

*: Gennemsnit på den gamle 13-skala.

** : Af dem, der ikke uddanner sig.

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistik.

af 21-årige mænd i almindelighed har en sådan uddannelse, så gør det samme sig kun gældende for 15 pct. af de 21-årige, der tidligere har været anbragt. For kvinderne er billedet det samme: Blandt ikke-anbragte kvinder har 58 pct. en uddannelse, mens det samme kun gør sig gældende for 21 pct. af de anbragte.

Det går da heller ikke de anbragte specielt godt på arbejdsmarkedet. De er påfaldende mere ledige og mindre beskæftiget end andre.

Ikke på grund af anbringelsen

Forskellene mellem anbragte og ikke-anbragte kan *ikke* tages som udtryk for, at det er gået sådan, fordi man blev anbragt. Man kan derimod alene konkludere, hvilke ulemper, der senere i livet præger personer, som også har været anbragt som børn.

Forklaringen er som følger: De, der har været anbragt, kommer i høj grad fra resourcesvage hjem præget af brudte familiestrukturer og sociale problemer.

De sammenlignes i denne analyse med en tilfældigt udvalgt gruppe af personer, der ikke har været anbragt som børn. Denne gruppe har i gennemsnit haft bedre opvækstbetingelser, flere ressourcer og langt flere muligheder.

De to grupper afviger altså fra hinanden på en lang række punkter. Det er alle disse punkter, der fører til rækken af forskellige og ikke anbringelsen i sig selv.

Man kan håbe, at anbringelsen er med til at gøre forskellene mindre, end de ellers ville have været. Altså, at de klarer sig bedre, end det ellers ville have været tilfældet, fordi de i perioder ikke boede hos deres biologiske forældre.

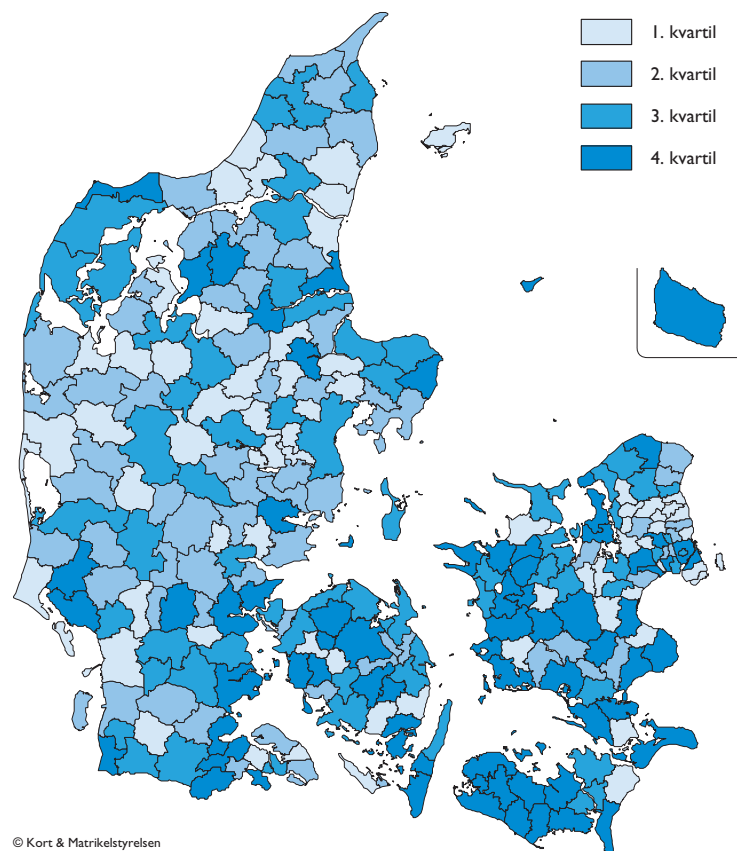
Store geografiske forskelle

Sandsynligheden for, at et barn bliver anbragt uden for hjemmet, afhænger i høj grad af, hvor i Danmark barnet bor.

Hyppigheden af anbringelser varierer så meget, at der er en faktor 14 til forskel. I den tidligere Rødby Kommune var anbringelseshyppigheden 14 gange større end i det som hed Hinnerup Kommune i årene 2002-2005.

Det viser en analyse, offentliggjort af Rockwool Fondens Forskningsenhed af, hvordan anbringelserne er fordelt over Danmark. Analysen, der er foretaget af Morten Ejrnæs, Mette Ejrnæs og Signe Frederiksen baserer sig på kommunestrukturen, som den så ud før kommunalreformen i 2007.

I den daværende Rødby Kommune var 3,48 pct. af alle børn mellem 0-17 år anbragt uden for hjemmet i perioden. Det vil sige ét barn ud af 28, svarende til at et barn i hver eneste skoleklasse i Rødby var anbragt. Samme billede så man i Rødbys nabokommuner Nakskov, Holeby, Rudbjerg, Højreby og Maribo – der alle indgik i Lolland Kommune ved kommunalreformen. De seks kommuner var, uden undtagelse, på top ti over kommuner i Danmark med flest anbringelser.

© Kort & Matrikelstyrelsen

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistik.

Der er stor variation i antallet af anbragte børn i Danmark. Jo mørkere kommunerne er på kortet, desto flere børn og unge anbringes uden for hjemmet (gennemsnit 2001-2005).

Modsat var der kun få anbringelser i Hinnerup Kommune i Østjylland. Her var kun 0,25 pct. anbragt, hvilket svarer til ét barn ud af 400. På en mellemstor dansk provinsskole med 400 elever vil der altså kun være et barn, der er anbragt uden for hjemmet.

Hinnerup – som i dag er en del af Favrskov Kommune – lå dermed klart under gennemsnittet for hele landet, der lå på 1,08 pct. På samme måde var der få anbragte børn i Ry i Østjylland, Hals i Nordjylland og Holmsland i Vestjylland.

Broget billede

Udover, at den nuværende Lolland Kommune er området med suverænt flest anbringelser, så tegner der sig på Danmarks-kortet ikke noget entydigt mønster.

Mange anbringelser er fx ikke noget storbyfænomen. Nok hører både Odense og Københavns kommuner til blandt de, der oplever flest anbringelser, men det samme gør sig ikke gældende for Århus og Aalborg kommuner.

Der er heller ikke nogen sammenhæng mellem det at være en udkantkommune og have mange eller få anbringelser. På den københavnske vestegn ses heller ikke noget entydigt billede.

Det eneste mønster, der tegner sig, er, at det ikke er noget mønster. Kommuner med mange anbringelser blander sig nemlig med kommuner med få anbringelser.

For eksempel havde Farsø Kommune ved Limfjorden tredjeflest antal anbringelser, mens nabokommunen Sundsøre hørte til blandt de ti kommuner med færrest anbringelser.

Tilsvarende hørte Møn Kommune til blandt kommuner med flest anbringelser, mens Langebæk på den anden side af Ulvsund hørte til kommuner med få anbringelser.

Store forskelle i udgifter

Ikke overraskende er der også store variationer i kommunernes udgifter til anbringelser. Udgifterne følger i store træk antallet af anbringelser.

Hinnerup, Ry og Holmsland, som havde få anbragte børn, havde også få udgifter. Mens kommuner med mange anbringelser – som for eksempel de lollandske kommuner – havde de højeste udgifter.

Nakskov Kommune brugte i gennemsnit 23.434 kr. pr. 0-17-årig til anbringelser. Det var 16 gange mere end Hinnerup Kommune, som kun brugte 1.463 kr. i gennemsnit, jf. tabel 5.

Befolkningens sammensætning

En væsentlig årsag til de kommunale forskelle er, at befolkningen er forskellig i de forskellige kommuner.

Demografiske og socioøkonomiske forhold forklarer 52 pct. af variationen i kommunernes udgifter til anbringelser. De vigtigste faktorer er andelen af førtidspensionister og kontanthjælpsmodtagere i kommunerne, befolkningens indkomst- og uddannelsesniveau samt omfanget af berigelseskriminalitet. Andelen af indvandrede påvirker derimod ikke udgiftsniveauet.

Men befolkningens sammensætning forklarer altså kun halvdelen af forskellene. Den anden halvdel skyldes andre ting. At man nogle steder har mange anbringelser og andre steder få, kan fx være udtryk for forskellige prioriteringer, forskellig sagsbehandlingspraksis eller noget helt tredje.

TABEL 5

De ti kommuner der i perioden 2002-2006 har henholdsvis højeste og laveste udgifter til anbringelser pr. 0-17-årig i kr.

	Kommune	Gennemsnit
Højtforbrugende	Nakskov	23.434 kr.
	Rødby	20.570 kr.
	Holeby	18.573 kr.
	Farsø	16.821 kr.
	Rudbjerg	14.089 kr.
	Højreby	11.797 kr.
	Ravnsholm	11.452 kr.
	Maribo	11.252 kr.
	Stenlille	11.056 kr.
	Dianalund	10.789 kr.
Lavtforbrugende	Fanø	2.753 kr.
	Kjellerup	2.737 kr.
	Rosenholm	2.707 kr.
	Læsø	2.551 kr.
	Ledøje-Smørum	2.542 kr.
	Aabybro	2.325 kr.
	Skævinge	2.067 kr.
	Holmsland	1.867 kr.
	Ry	1.695 kr.
	Hinnerup	1.463 kr.
Lands gennemsnit	6.002 kr.	

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistik.

Kommunerne vælger forskellige indsatser

Der er stor forskel på, om landets kommuner vælger at satse på at forebygge eller på at anbringe udsatte børn uden for hjemmet.

Hvor nogle kommuner bruger en stor del af budgettet på forebyggende foranstaltninger som for eksempel familierapeuter, støttepersoner og aflastningsfamilier, så går hovedparten af pengene i andre kommuner til at anbringe børn.

Det viser en analyse, offentliggjort af Rockwool Fondens Forskningsenhed af kommunernes udgifter til udsatte børn og unge. I analysen, der er foretaget af Morten Ejrnæs, Mette Ejrnæs og Signe Frederiksen er det undersøgt, hvordan fordelingen af udgifterne i landets kommuner var i 2002-2006, altså før kommunalreformen.

Når man ser på relationen mellem penge, brugt på forebyggelse og penge, brugt på anbringelser, så lå Slangerup og Fredericia Kommuner i hver sin ende af spektret. Slangerup Kommune var den kommune, der brugte den største andel af kronerne på forebyggelse: Hele 65 pct. af de samlede udgifter til udsatte børn gik til forebyggelse, mens kun 35 pct. gik til anbringelser.

Modsat i Fredericia: Her fyldte forebyggelse kun 9 pct. af det samlede budget til udsatte børn, mens 91 pct. gik til anbringelser.

Andelen af udgifter til forebyggelse var altså syv gange højere i Slangerup end i Fredericia, hvilket tyder på, at de to kommuner havde valgt to vidt forskellige strategier over for udsatte børn.

På landsplan går 27 pct. af udgifterne til den forebyggende indsats. Kun i fem kommuner er udgifter til forebyggelse højere end udgifterne til anbringelser.

Familiepleje vs. institutioner

Også med hensyn til anbringelsespraksis er der store forskelle mellem landets kommuner. Når et barn bliver anbragt, sker det primært i én af tre typer steder, nemlig enten familiepleje, døgninstitutioner eller på socialpædagogiske opholdssteder.

Antager man, at sammensætningen af de udsatte børn er den samme i alle kommuner, så kunne man forvente, at kom-

munerne anvendte de tre typer af anbringelser i samme omfang. Men sådan er det ikke.

Det viser sig, at der er meget stor forskel på, hvilke af de tre typer steder kommunerne vælger.

For eksempel er familiepleje meget populært i nogle kommuner, mens det er meget mindre brugt i andre. I kommuner som Thyholm, Thisted og Ørbæk kommuner blev 80 pct. af de anbragte børn anbragt i familiepleje. Modsat i kommuner som Fanø, Galten og Sønderhald, hvor under 20 pct. blev anbragt i familiepleje.

Også mellem hovedstadskommuner er der store forskelle. Som det fremgår af tabel 7, var 31 pct. af børnene i Gentofte Kommune anbragt i familiepleje mens en anden hovedstadskommune – Vallensbæk – brugte dette redskab i forhold til hele 68 pct. af de anbragte børn. Omvendt var 48 pct. af børnene i døgninstitution i Gentofte mod 25 pct. i Vallensbæk.

TABEL 6

Forebyggelsesudgifter i forhold til de totale udgifter til udsatte børn i procent, gennemsnit over 2002-2006.

	Kommune	Gennemsnit
Stor vægt på forebyggelse	Slangerup	65,2
	Skævinge	62,7
	Stubbekøbing	57,3
	Aabybro	52,3
	Ledøje-Smørum	51,8
	Fanø	48,3
	Bramsnæs	45,6
	Birkerød	45,5
	Løkken-Vrå	45,1
	Suså	44,2
	Lille vægt på forebyggelse	Rudbjerg
Frederiksberg		13,3
Sundsøre		13,1
Spøttrup		12,6
Hvorslev		12,4
Trehøje		12,3
Hashøj		12,2
Thyholm		12,0
Holeby		11,1
Fredericia		9,4
Landsgennemsnit		27,3

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistik.

TABEL 7

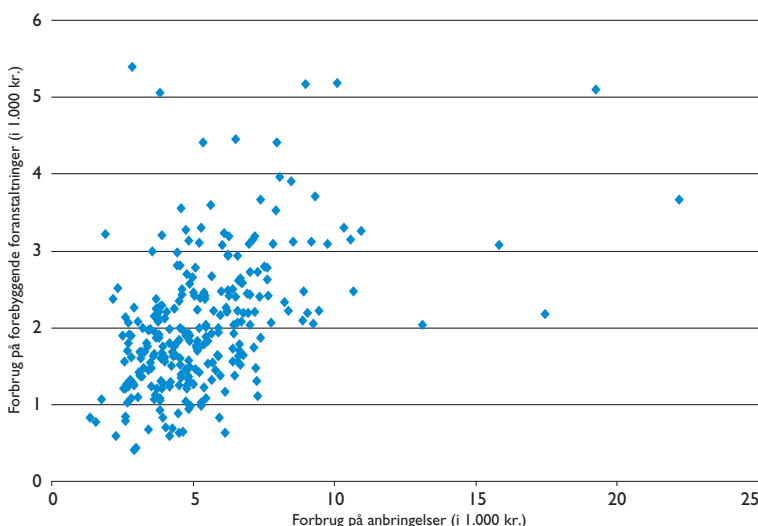
Kvoten af anbragte børn i familiepleje, på socialpædagogisk opholdssted og på døgninstitution i udvalgte kommuner i 2001-2005.

Kommune	Andel i familiepleje	Andel på socialpædagogisk opholdssted	Andel i døgninstitution
Gentofte	31 pct.	21 pct.	48 pct.
Århus	35 pct.	19 pct.	45 pct.
Odder	41 pct.	29 pct.	30 pct.
Næstved	45 pct.	28 pct.	26 pct.
Faaborg	50 pct.	24 pct.	26 pct.
Aalborg	57 pct.	24 pct.	19 pct.
Vallensbæk	68 pct.	7 pct.	25 pct.
Rødby	70 pct.	15 pct.	14 pct.
Hjørring	74 pct.	14 pct.	12 pct.
Sakskøbing	86 pct.	8 pct.	6 pct.
Hele landet	53 pct.	27 pct.	20 pct.

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistik.

FIGUR 5

Sammenhængen mellem kommunernes forbrug pr. 0-17-årig i kommunen på anbringelser henholdsvis forebyggende foranstaltninger.

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistik.

Kommuner, der bruger mange penge på forebyggelse, bruger også mange penge på anbringelser. Forklaringen kan være, at en kommune, der har et stort anbringelsesbehov, i mange tilfælde også vil forsøge at forebygge, at anbringelserne bliver nødvendige. En yderligere analyse af tallene – se artiklen på side 13, hvor der er korrigeret for kommunernes befolkningssammensætning – viser dog, at kommunerne kan vælge mellem forebyggelse og anbringelse: De, der har mere af det ene, har samtidig mindre af det andet. (Gennemsnit 2001-2005)

Sammenligner man landets daværende næst- og fjerdestørste kommune er der også stor forskel. I Århus Kommune var 35 pct. i familiepleje mod 57 pct. i Aalborg. Derimod var 45 pct. på en døgninstitution i Århus mod 19 pct. i Aalborg.

På samme måde var der stor forskel på to middelstore jyske kommuner som Odder og Hjørring. I Odder Kommune var 41 pct. af børnene i familiepleje, mens 74 pct. var det i Hjørring Kommune.

Brugen af de forskellige former for anbringelser ser altså ikke ud til at hænge sammen med kommunens karakteristika. Der er både by- og landsamfund blandt de kommuner, der anvender mange og få familieanbringelser. På samme måde er der både store og små kommuner i begge kategorier.

Følges udgifterne ad?

En anden måde at anskue kommunernes indsats på er at kigge på udgiftsniveauet til forebyggelse og anbringelser.

Figur 5 viser, at der er en vis tendens til, at kommuner, som bruger mange penge på den forebyggende indsats, også bruger mange penge på anbringelser uden for hjemmet. Omvendt har kommuner med lave udgifter til forebyggelse ofte få udgifter til anbringelser.

Dette kan skyldes, at en kommune, der har et stort anbringelsesbehov, i mange tilfælde også vil forsøge at forebygge at anbringelserne bliver nødvendige. Derfor har kommunen høje udgifter på begge områder.

For eksempel var Rødby Kommune før kommunalreformen den kommune i landet, som brugte næstflest penge på anbringelser pr. 0-17-årig. Samtidig var kommunen den kommune, der brugte fjerdeflest penge på den forebyggende indsats. Tilsvarende hørte Dianalund Kommune i Vestsjælland til blandt de ti kommuner, der både havde flest udgifter til forebyggelse og anbringelser.

Tallene er dog ikke udtryk for, at kommuner, der tilbyder sine borgere forebyggende foranstaltninger, også er tilbøjelige til at anbringe mange børn. Hvis man kontrollerer for, at kommunernes befolkninger er forskellige, så er det faktisk sådan, at de kommuner, som bruger mange penge på forebyggelse, så også bruger færre penge på anbringelser. Det fremgår af artiklen på side 13.

Kommuner, der forebygger, anbringer færre børn

Kommuner, der i høj grad tilbyder sine borgere forebyggende foranstaltninger, er mindre tilbøjelige end andre kommuner til at anbringe børn fra udsatte familier.

Det viser en analyse af, hvilke kommunale karakteristika der er forbundet med henholdsvis høje og lave anbringelsesrater.

De forebyggende foranstaltninger kan fx dreje sig om at uddanne og rådgive forældre, eller der kan være tale om en aflastningsfamilie, hvor barnet kan tilbringe weekenderne og hermed medvirke til at skabe et pusterum for forældrene.

Tallene er renset for, at kommunernes borgere er forskellige. Det er altså undersøgt, hvilke kommunale forskelle, der spiller ind på anbringeshyppigheden, forudsat at borgerne så ens ud på tværs af kommunegrænserne.

At mange forebyggende foranstaltninger hænger sammen med få anbringelser kan være et udtryk for, at de forebyggende foranstaltninger rent faktisk forebygger anbringelser. Men det er ikke sikkert.

Det kan lige så godt være et udtryk for, at kommuner, der prioriterer de forebyggende foranstaltninger, nedprioriterer anbringelserne.

Hvorvidt resultatet skal tolkes på den ene eller anden måde er altså usikkert. Analysen viser ingen kausalitet, det vil sige, hvad, der fører til hvad. Man kan derfor ikke konkludere, at anbringeshyppigheden er mindre i en kommune, *fordi* den forebygger. Man kan alene konkludere, at de to ting følges ad.

Sport og kultur

Analysen viser også, at kommuner, der har få anbragte børn, bruger mange penge på sport, kultur- og fritidsaktiviteter.

En lav anbringelsesrate har man altså i kommuner, der fx bruger penge på at vedligeholde idrætsanlæg, organisere musikarrangementer og drive ungdomsskoler.

Samme billede tegner sig for kommuner, der har et aktivt civilsamfund. Det handler fx om at have aktive pensionistforeninger, bedstemorordninger eller an-

TABEL 8

Betydningen af kommuneforskelle.

Kommuner der har også	Det gælder fx
Har højt forbrug på sport, kultur og fritidsaktiviteter pr. indbygger	Færre anbringelser	Farum
Har høj støtte til civilsamfundsaktiviteter pr. indbygger i kommunen	Færre anbringelser	Gentofte
Har mange forebyggende foranstaltninger pr. indbygger i kommunen	Færre anbringelser	Trehøje
Har høje sociale udgifter pr. indbygger i kommunen	Hverken flere eller færre anbringelser	
Har højt personaleomfang	Hverken flere eller færre anbringelser	
Har et frivilligcenter, en selvhjælpsgruppe eller anden relevant frivillig organisation i kommunen	Hverken flere eller færre anbringelser	
Har stor andel højrefløjslokalpolitikere	Hverken flere eller færre anbringelser	
Har stor andel venstrefløjs-lokalpolitikere	Hverken flere eller færre anbringelser	
Har høje udgifter til skoler	Flere anbringelser	Ishøj
Har høje udgifter til daginstitutioner	Flere anbringelser	Ballerup
Har mange elever pr. klasse	Flere anbringelser	Hanstholm

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistisk.

dre foreninger, der engagerer sig i frivilligt socialt arbejde. Deres arbejde kan rette sig mod konkrete udsatte grupper i kommunen, men det kan lige så godt handle om det sociale sammenhold i lokalsamfundet.

Direkte social støtte uden betydning

Det er også undersøgt, om det spiller nogen rolle, at en kommune har særlige aktiviteter, der er knyttet direkte til de udsatte familier.

Det kunne være aktiviteter som selvhjælpsgrupper, eller at nogen i kommunen arrangerer sociale aktiviteter for udsatte familier. Det kunne også være, at der i kommunen fandtes frivillige organisationer – fx Ventilen – som retter deres indsats mod udsatte familier.

Resultatet af analysen er, overraskende nok, at den slags tiltag ikke har nogen sammenhæng med, om der i en kommune bliver anbragt få eller mange børn.

Der er heller ikke nogen sammenhæng mellem kommunens serviceniveau eller antallet af kommunalt ansatte og kommunens anbringelsesrate. Den politiske farve i byrådet spiller heller ingen rolle.

Dyre skoler – mange anbringelser

Til gengæld er der en direkte sammenhæng mellem det kommunale forbrug på skoler og daginstitutioner og så anbringelsesraten. De kommuner, der bruger mange penge på deres skoler og institutioner, er også de kommuner, der anbringer mange børn.

Det er ikke muligt at forklare årsagen til denne sammenhæng. En mulig tolkning er, at de kommuner, der bruger mange penge på skoler og institutioner har valgt at være aktive. Hvis den tolkning er korrekt, så er det de proaktive kommuner, der både bruger mange penge og som gerne skrider til anbringelser.

LITTERATUR FRA ROCKWOOL FONDENS FORSKNINGSENHED 2008-2010

2008

Praktikpladser og formidlingspraksis – praktikkonsulent i spændingsfeltet mellem virksomhedskrav og hensynet til ikke-diskrimination.

Af Line Vikkelsø Slot (Rockwool Fondens Forskningsenhed. København).

Træk af avisdebatten om de arbejdsløse fra 1950'erne til 1990'erne.

Af Bent Jensen (Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag. Odense).

Forbryderen og samfundet. Livsvilkår og uformel straf.

Af Lars Pico Geerdsen og Torben Tranæs med bidrag af Susumu Imai, Claus Larsen og Michael Svarer (Gyldendal. København).

The Unemployed in the Danish News Paper Debate from the 1840s to the 1990s.

Af Bent Jensen (Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag. Odense).

Immigrant and Native Children's Cognitive Outcomes and the Effect of Ethnic Concentration in Danish Schools.

Af Peter Jensen og Astrid Würtz Rasmussen (Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag. Odense).

Hvad skrev aviserne om de arbejdsløse? – Debatten fra 1840'erne til 1990'erne.

Af Bent Jensen (Gyldendal. København).

Source Country Differences in Test Score Gaps: Evidence from Denmark.

Af Beatrice Schindler (Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag. Odense).

Holdninger til uddannelse og arbejde blandt unge indvandrere, danskere og deres forældre.

Af Jørgen Goul Andersen (Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag. Odense).

Indvanderne og det danske uddannelsessystem.

Af Torben Tranæs (red.) med bidrag af Jørgen Goul Andersen, Camilla Hvidtfeldt, Bent Jensen, Marie Louise Schultz-Nielsen og Line Vikkelsø Slot (Gyldendal. København).

2009

Det danske arbejdsmarked og EU-udvidelsen mod øst.

Af Nikolaj Malchow-Møller, Jakob Roland Munch og Jan Rose Skaksen med bidrag af Vibeke Borchsenius, Camilla Hvidtfeldt, Claus Aastrup Jensen, Jonas Helth Lønborg, Lynn Roseberry og Sanne Schroll (Gyldendal. København).

De juridiske aspekter vedrørende EU-udvidelsen og det danske arbejdsmarked.

Af Lynn Roseberry (Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag. Odense).

Has Globalization Changed the Phillips Curve? Industry-Level Evidence on the Effect of the Unemployment Gap on Wages.

Af Claus Aastrup Jensen (Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag. Odense).

Emigration of Immigrants – A Duration Analysis.

Af Sanne Schroll (Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag. Odense).

Starthjælpens betydning for flytninges levevilkår og beskæftigelse.

Af Lars Højsgaard Andersen, Hans Hansen, Marie Louise Schultz-Nielsen og Torben Tranæs. (Rockwool Fondens Forskningsenhed. København).

Immigration of Qualified Labor and the Effect of Changes in Danish Migration Policy in 2002.

Af Martin Junge (Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag. Odense).

Ægteskabsmønstret for unge med indvandrerbaggrund: Konsekvenser af ændringer i udlændingeloven i 2000 og 2002.

Af Marie Louise Schultz-Nielsen og Torben Tranæs (Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag. Odense).

Immigration to Denmark. An Overview of the Research Carried Out from 1999 to 2006 by the Rockwool Foundation Research Unit.

Af Poul Chr. Matthiessen (Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag. Odense).

Forældres brug af tid og penge på deres børn.

Af Jens Bonke (Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag, Odense).

Family Investments in Children: What Drives the Social Gap in Parenting?

Af Jens Bonke og Gøsta Esping-Andersen (Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag, Odense).

How much does good data matter? The case of resources available to children.

Af Jens Bonke, Thomas Crossley og Lori Curtis (Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag, Odense).

The impact of incentives and interview methods on response quantity and quality in diary- and booklet based surveys.

Af Jens Bonke og Peter Fallesen (Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag, Odense).

2010

Når man anbringer et barn: Baggrund, stabilitet i anbringelsen og det videre liv.

Af Signe Hald Andersen (red.), Frank Jepsen, Mette Ejernæs, Morten Ejrnæs, Peter Fallesen og Signe Frederiksen (Rockwool Fondens Forskningsenhed og Syddansk Universitetsforlag, Odense).

Mere tid til børnene Mere ambitiøse forældre

Bogen dokumenterer, at forældre aldrig har brugt så megen tid sammen med deres børn som nu, men at forældres følelse af stress bunder i større krav til egen forældrerolle.

Læs mere om virkeligheden for danske forældre lige nu.

Forældres brug af tid og penge på deres børn

Jens Bonke

**147 sider,
indbundet, illustreret
145,00 kr.**

Udkommet oktober 2009

Rockwool Fondens
Forskningsenhed

Syddansk
Universitetsforlag

Rockwool Fondens Forskningsenhed. Nyhedsbrev (ISSN 1396-1217) udgives for at informere offentligheden om resultaterne af den løbende forskning i Enheden. Nyhedsbrevet er ikke ophavsretligt beskyttet og må frit citeres eller kopieres med fornøden kildeangivelse.

Ansvarshavende redaktører: Forskningschef Torben Tranæs og formidlingschef Bent Jensen. Forskningsenhedens øvrige medarbejdere er: Forsker Lars Højsgaard Andersen, seniorforsker Signe Hald Andersen, seniorforsker Jens Bonke, forskningsassistent Johannes K. Clausen, forskningsassistent Maria Elgaard, forskningsassistent Peter Fallesen, forskningsassistent Kristoffer Glavind, forsker Jane Greve, forskningsassistent Cathrine Søgaard Hansen, forsker Camilla Hvidtfeldt, forskningsassistent Rasmus Landersø, forsker Claus Larsen, forsker Helene Bie Lilleør, forskningsassistent Louise Herrup Nielsen, forskningsassistent Helle Sophie Houlberg Petersen, seniorforsker Marie Louise Schultz-Nielsen, sekretær Mai-britt Sejberg, forsker Peer Skov, forskningsassistent Elise Stenholt, forskningsassistent Jesper Sørensen og forskerassistent Helene Regitze Lund Wandsøe.

Evt. praktiske spørgsmål vedrørende nyhedsbrevet besvares af Mai-britt Sejberg på tlf. 39 17 38 32. Fax: 39 20 52 19.

Adresse: Sejrøgade 11, 2100 København Ø. E-post: forskningsenheden@rff.dk. Hjemmeside: www.rff.dk